

Uzasadnienie

Upoważnienie zawarte w art. 71 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, nakłada na ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania obowiązek określenia w drodze rozporządzenia szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, z uwzględnieniem warunków zaspokajania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży, pomocy dzieciom i młodzieży w wyborze kierunku dalszego kształcenia i zawodu, realizacji zadań profilaktycznych i wspierających rolę wychowawczą i edukacyjną szkoły i rodziny oraz udzielania pomocy dzieciom i młodzieży przez wolontariuszy.

Projektowane rozporządzenie zastąpi obowiązujące rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. Nr 228, poz. 1488).

Projektowane rozwiązania wynikają z potrzeby dostosowania obecnego systemu poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego do potrzeb przedszkoli, szkół i placówek tak, aby stał się on elementem spójnego, nowoczesnego i bardziej efektywnego systemu wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek, w skład którego wejdą, obok poradni psychologiczno-pedagogicznych, zwanych dalej „poradniami”, również placówki doskonalenia nauczycieli oraz biblioteki pedagogiczne. Dotychczas te trzy rodzaje placówek systemu oświaty niezależnie od siebie wspomagały przedszkola, szkoły i placówki w realizacji nałożonych na nie zadań, nie zawsze jednak w oczekiwany przez nie sposób.

Obecnie poradnie realizują szereg działań ukierunkowanych na wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek. W obowiązującym rozporządzeniu, wśród zadań poradni wskazuje się m.in.:

- pomoc nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień dzieci i młodzieży,
- współpracę w rozpoznawaniu specyficznych trudności w uczeniu się u uczniów klas I-III szkoły podstawowej,

- współpracę z przedszkolami, szkołami i placówkami przy opracowywaniu i realizowaniu indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych oraz planów działań wspierających,
- współpracę w udzielaniu i organizowaniu przez przedszkola, szkoły i placówki pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji przedszkola, szkoły lub placówki, w tym udzielanie nauczycielom pomocy w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno-wychowawczych,
- prowadzenie edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego, wśród dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli,
- udzielanie, we współpracy z placówkami doskonalenia nauczycieli, wsparcia merytorycznego nauczycielom, wychowawcom grup wychowawczych i specjalistom udzielającym pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach, szkołach i placówkach.

Realizowane dotychczas przez poradnie wspomaganie przedszkola, szkoły czy placówki było często ograniczone do wsparcia konkretnego nauczyciela w rozwiązaniu określonego, wąskiego problemu.

Nowoczesny system wspomagania przedszkoli, szkół i placówek powinien służyć wspieraniu przedszkola, szkoły i placówki w wykonywaniu przez nie zadań nakładanych przez państwo, jak również wspomagać w zaspokajaniu potrzeb tych jednostek systemu oświaty i rozwiązywaniu ich problemów. Podstawowe założenia tego systemu to:

- wspomaganie adresowane do przedszkola, szkoły i placówki, nie zaś wyłącznie do poszczególnych osób lub grup, takich jak dyrektor czy nauczyciele, co oznacza, że poprzez doskonalenie nauczycieli, poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne oraz system informacji pedagogicznej zapewniany przez biblioteki pedagogiczne, całościowo oddziałuje się na przedszkole, szkołę i placówkę, rozumianych jako złożony, wieloaspektowy system (organizację);
- wspomaganie pomagające przedszkolu, szkole i placówce w rozwiązywaniu napotykanym trudności, jednocześnie nie narzucające rozwiązań, lecz uwzględniające podmiotową, autonomiczną rolę przedszkola, szkoły czy placówki; podstawą wspomagania jest ścisła współpraca przy organizowaniu

i realizacji wszelkich działań wspierających pomiędzy wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w proces wspomagania;

- wspomaganie wynikające z analizy indywidualnej sytuacji przedszkola, szkoły lub placówki, odpowiadające na ich specyficzne potrzeby; oznacza to, że punktem wyjścia wszelkich działań adresowanych do nauczycieli danego przedszkola, szkoły czy placówki jest rzetelna, angażująca społeczność szkolną, diagnoza potrzeb przeprowadzana przez dyrektora odpowiednio przedszkola, szkoły lub placówki;
- wspomaganie jako proces, czyli odchodzenie od pojedynczych, incydentalnych form pomocy, na rzecz form długofalowych, obejmujących cały proces wspomagania poczynając od przeprowadzenia, we współpracy z przedszkolem, szkołą lub placówką, diagnozy ich potrzeb, poprzez pomoc w realizacji zaplanowanych działań, towarzyszenie w trakcie wprowadzanej zmiany, aż po wspólną ocenę efektów i współpracę przy opracowaniu wniosków do dalszej pracy przedszkola, szkoły lub placówki.

Aby poprawić jakość prowadzonego wspomagania, konieczne jest zatem dostosowanie uregulowań prawnych dotyczących funkcjonowania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Zgodnie z projektowanymi zmianami zadania związane ze wspomaganiem przedszkoli, szkół i placówek będą teraz realizowane przez poradnie w sposób obejmujący zarówno współpracę i pomoc w diagnozowaniu potrzeb przedszkola, szkoły i placówki, ustalanie możliwych sposobów działania i pomoc w realizacji zaplanowanych działań, jak również wspólną ocenę efektów i opracowanie wniosków. Nie są to nowe zadania dla poradni, ale nowy jest sposób ich realizacji.

Mając na uwadze powyższe, w porównaniu z dotychczasowym stanem prawnym, w projekcie rozporządzenia wprowadza się następujące zmiany:

1) zmiany redakcyjne (§ 16 projektu)

W § 16 projektu dotyczącym jednostek, z którymi poradnia współdziała przy realizacji swoich zadań, zrezygnowano ze wskazywania przedszkoli, szkół i placówek. Poradnie realizują swoje działania we współpracy z przedszkolami,

szkołami i placówkami na podstawie § 9 i 10 projektu, w związku z czym ponowne wskazywanie na tą współpracę uznaje się za bezzasadne.

2) zadania poradni (§ 2 – 10 projektu)

Dotychczasowe zadania poradni zostały uporządkowane tematycznie i opisane w podziale na obszary, których dotyczą. Są to:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży (§ 2 pkt 1 oraz § 3-6 projektu),
- udzielanie bezpośredniej pomocy dzieciom i młodzieży oraz ich rodzicom (§ 2 pkt 2 oraz § 8 projektu),
- realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych (§ 2 pkt 3 oraz § 9 projektu);
- organizowanie i prowadzenie wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych (§ 2 pkt 4 oraz § 10 projektu).

Zmiany dotyczące ustanowienia nowych zasad działania poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, korespondują ze zmianami wprowadzonymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 października 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. z 2012 r. poz. 1196).

3) wydawanie opinii (§ 4-6 projektu)

W § 4 ust. 1 projektu wskazano przepisy, w których określono sprawy, w jakich poradnie psychologiczno-pedagogiczne wydają opinie. Tak jak w dotychczas obowiązujących przepisach poradnie mogą wydawać opinie również w innych sprawach, niż określone w tych przepisach, a związanych z kształceniem i wychowaniem dzieci i młodzieży (§ 4 ust. 2 projektu).

W projekcie wskazano, że wniosek o wydanie opinii poradni (§ 5 ust. 1 projektu) powinien zawierać uzasadnienie. Pozwoli to na ukierunkowanie działań poradni na konkretny problem, co przyspieszy proces wydania opinii, a tym samym udzielenie pomocy dziecku – m.in. umożliwi właściwy do zgłaszanego problemu dobór specjalistów, których diagnoza będzie niezbędna do wydania opinii,

ukierunkowanie procesu diagnozy (dobór technik diagnostycznych), ewentualne wskazanie na konieczność uzupełnienia dokumentacji uzasadniającej wniosek (np. zaświadczenia o stanie zdrowia dziecka). Jeśli z treści uzasadnienia złożonego wniosku o wydanie opinii będzie wynikało, że rozwiązanie zgłaszanego problemu należy do kompetencji innych instytucji (np. zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, ośrodka pomocy społecznej) lub wymaga podjęcia przez poradnię lub odpowiednio przedszkole, szkołę lub placówkę innych działań (np. wydanie orzeczenia przez zespół orzekający, wydanie decyzji przez dyrektora szkoły) – istnieje możliwość wcześniejszego podjęcia adekwatnych działań zmierzających do rozwiązania zgłaszanego problemu.

W projekcie wskazano również, że opinia powinna być wydana w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia wniosku, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach, tj. np. w sytuacji, gdy z przyczyn losowych – np. choroby dziecka, nie jest możliwe przeprowadzenie badań diagnostycznych niezbędnych dla zajęcia stanowiska w sprawie, w której ma być wydana opinia, lub gdy złożoność zgłaszanego problemu wymaga przeprowadzenia pogłębionej diagnostyki w poradni - w terminie nie dłuższym niż 60 dni (§ 5 ust. 1 projektu). W sytuacji, gdy do wydania opinii niezbędne jest przedstawienie przez osobę składającą wniosek zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia dziecka, a zaświadczenie to nie zostanie przedstawione w terminach wskazanych w § 5 ust. 1 projektu, tj. 30 lub 60 dni, poradnia będzie zobowiązana wydać opinię w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia dostarczenia tego zaświadczenia (§ 5 ust. 4 projektu). Wprowadzenie terminów w jakich poradnie będą wydawać opinie pozwoli na zapewnienie dzieciom i młodzieży wsparcia i indywidualizowanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, niezwłocznie po rozpoznaniu takiej potrzeby. Rozpoznanie potrzeb dziecka albo pełnoletniego ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych może dotyczyć zarówno trudności w uczeniu się, czy też niepowodzeń edukacyjnych, jak również szczególnych predyspozycji i uzdolnień dziecka.

W przypadku, gdy w celu wydania opinii niezbędne jest uzyskanie informacji o problemach dydaktycznych i wychowawczych dziecka albo pełnoletniego ucznia, w projektowanych regulacjach zawarto możliwość zwrócenia się przez poradnię do dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki, do której dziecko albo pełnoletni uczeń uczęszcza, o wydanie w tej sprawie opinii nauczycieli, wychowawców grup

wychowawczych lub specjalistów, w szczególności psychologów, pedagogów i logopedów. Jednocześnie o tym fakcie informuje się osobę składającą wniosek (§ 5 ust. 5 projektu). Proces wydawania opinii przez poradnie został w ten sposób ułatwiony a droga otrzymania niezbędnych informacji o funkcjonowaniu dziecka albo pełnoletniego ucznia w placówce systemu oświaty, które umożliwiają trafne diagnozowanie zgłaszanego we wniosku o wydanie opinii problemu, znacznie skrócona.

W § 6 projektu określono zakres danych zawartych w opinii poradni i wskazano, że opinia wśród innych danych zawiera także numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i nr dokumentu potwierdzającego tożsamość dziecka albo pełnoletniego ucznia, którego dotyczy opinia (§ 6 ust. 1 pkt 5 projektu). Zgodnie bowiem z przepisami art. 26a i 26b ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 139, poz. 814, z późn. zm.), poradnia przekazując do Systemu Informacji Oświatowej dane dotyczące wydanych opinii i orzeczeń oraz udzielonych form pomocy bezpośredniej, posługuje się numerem PESEL oraz imieniem i nazwiskiem dziecka albo pełnoletniego ucznia.

Dotychczasowe regulacje, polegające na wskazywaniu przez poradnię w opinii zalecanych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej zastąpiono wskazaniem dla nauczycieli dotyczącymi pracy z dzieckiem albo pełnoletnim uczniem oraz wskazaniem dla rodziców dotyczącymi pracy z dzieckiem albo wskazaniem dla pełnoletniego ucznia, które powinien stosować w celu rozwiązania zgłaszanego problemu (§ 6 ust. 1 pkt 8 i 9 projektu). Opinie bowiem mogą dotyczyć różnych spraw, nie zawsze obligując do objęcia dziecka albo pełnoletniego ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną

W projektowanych przepisach doprecyzowano, że w opinii, obok podpisów specjalistów, którzy sporządzili opinię, należy zawrzeć także imiona i nazwiska tych specjalistów (§ 6 ust. 1 pkt 10 projektu). Informacja ta jest ważna z punktu widzenia rodzica, który będzie posiadał wiedzę, kto zdiagnozował jego dziecko. Może to mieć znaczenie szczególnie w przypadku potrzeby kontaktu rodzica z pracownikiem poradni, który badał dziecko, w sytuacjach wymagających udzielenia np. dodatkowej porady specjalisty. Ułatwi to również konsultacje np. między pedagogiem i psychologiem czy logopedą, jeśli zaistnieje potrzeba kontynuacji udzielanej dziecku pomocy i działań więcej niż jednego specjalisty.

4) pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana bezpośrednio (§ 8 projektu)

W przepisach § 8 ust. 2 projektu wskazano formy w jakich poradnie udzielają bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Nie ulegają one zmianie w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów poza rozróżnieniem w ust. 2 pkt 1 indywidualnej lub grupowej formy zajęć terapeutycznych dla dzieci i młodzieży oraz wskazaniem wśród form udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej przez poradnie wykładów i prelekcji, które jak wynika z praktyki, były dotychczas prowadzone przez poradnie.

5) doprecyzowanie zadań poradni w zakresie określania niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych dla dzieci niepełnosprawnych albo dla pełnoletnich uczniów niepełnosprawnych (§ 9 ust. 1 pkt 3 projektu)

Szczegółowe zadania poradni, realizowane również obecnie, nie ulegają zasadniczej zmianie. Doprecyzowano natomiast zadania poradni psychologiczno-pedagogicznych dotyczące wsparcia przedszkola, szkoły i placówki we właściwej organizacji kształcenia dzieci i młodzieży niepełnosprawnych (istotne również dla wspomagania, o którym mowa w § 10 projektu). Wśród zadań poradni wskazano bowiem obowiązek współpracy poradni z przedszkolem, szkołą lub placówką w określeniu dla tych dzieci i młodzieży niezbędnych warunków do nauki, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dzieci i młodzieży niepełnosprawnych. Zgodnie z dotychczas obowiązującymi przepisami, poradnia już teraz na podstawie przeprowadzonej diagnozy specjalistycznej dziecka albo pełnoletniego ucznia niepełnosprawnego określała jego potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz wskazywała w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego m.in. warunki realizacji tych potrzeb, formy stymulacji, rewalidacji, terapii, usprawniania, rozwijania potencjalnych możliwości i jego mocnych stron oraz inne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Przygotowanie merytoryczne pracowników poradni w zakresie funkcjonowania dzieci i młodzieży niepełnosprawnych pozwala na wsparcie dyrektorów przedszkoli, szkół i placówek, nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów w takim

zaprojektowaniu środowiska edukacyjnego konkretnego przedszkola, szkoły i placówki, by proces uczenia się przebiegał w sposób jak najbardziej efektywny, dostosowany do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży niepełnosprawnych.

W przepisach wskazano, że inicjatorem takiej współpracy pomiędzy przedszkolem, szkołą i placówką a poradnią, może być nie tylko dyrektor tego przedszkola, szkoły lub placówki, ale również rodzice dziecka niepełnosprawnego albo pełnoletni uczeń niepełnosprawny. Wniosek taki musi mieć formę pisemną, przy czym może być składany zarówno w postaci papierowej, jak i elektronicznej (§ 11 projektu).

Formy realizowania przez poradnię zadań, o których mowa w § 2 pkt 3 projektu rozporządzenia, uzupełniono o formy realizowane obecnie w praktyce przez poradnie, takie jak udział w spotkaniach nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów prowadzących zajęcia z dzieckiem lub w zebraniach rad pedagogicznych, a dodatkowo także wykłady i prelekcje.

6) organizowanie i prowadzenie sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole lub placówce (§ 9 ust. 2 pkt 10 projektu)

Wśród form, w jakich poradnie realizują pomoc, wprowadzono w projekcie formę organizowania i prowadzenia sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zatrudnionych w przedszkolach, szkołach i placówkach, która jest inną formą realizacji podejmowanych dotychczas w dowolny sposób działań, których celem jest rozwijanie współpracy i podnoszenie kompetencji zawodowych nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów zatrudnionych w przedszkolach, szkołach i placówkach. W projekcie określa się formę realizacji jednakową dla wszystkich poradni, która jest dopełnieniem określonego w projekcie rozporządzenia wspomagania przedszkoli, szkół i placówek realizowanego przez poradnie. Sieć powinna służyć współpracy i wymianie doświadczeń, analizie dobrych praktyk, tworzeniu innowacyjnych rozwiązań czy poszerzaniu specjalistycznych kompetencji w sposób zorganizowany. Nie jest to zadanie nowe dla poradni, gdyż już obecnie wiele z nich podejmuje wiele działań w

tym obszarze, np. prowadzi grupy wsparcia, m. in. dla psychologów, pedagogów, logopedów zatrudnionych w szkołach. Prowadzenie tych grup jest bowiem jedną z form pracy poradni psychologiczno-pedagogicznych, o których mowa w przepisach § 1 ust. 4 pkt 4 dotychczasowego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych. Należy dodać, że w realizacji tej formy pracy poradnie psychologiczno-pedagogiczne będą wspierane przez publiczne placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, prowadzone przez Ministra Edukacji Narodowej, co zostało uregulowane w przepisach art. 11 ust. 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. Nr 200, poz. 1537, z późn. zm.), w brzmieniu nadanym przez nowelizację tego rozporządzenia, która weszła w życie z dniem 31 października 2012 r.

7) organizowanie i prowadzenie wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych (§ 10 projektu)

W projektowanych przepisach określono na czym polega organizowane i prowadzone przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne wspomaganie przedszkoli, szkół lub placówek. Obejmuje ono współpracę i pomoc na kolejnych etapach działania, tj. diagnozowaniu potrzeb przedszkola, szkoły lub placówki oraz ustalaniu możliwych sposobów działania, jak również realizacji zaplanowanych działań, ocenie efektów i opracowaniu wniosków z realizacji zaplanowanych działań. Wskazano tym samym bardziej efektywny sposób, w jaki poradnie będą wspomagać przedszkola, szkoły i placówki w ich edukacyjnej i wychowawczej roli, co stanowi jedno z najważniejszych zadań poradni. Szczegółowe przesłanki do wprowadzenia w projekcie tego zadania opisano wyżej.

W realizacji tych zadań poradnie będą wspierane przez publiczne placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym prowadzone przez Ministra Edukacji Narodowej, co zostało uregulowane w ww. znowelizowanych przepisach dotyczących placówek doskonalenia nauczycieli.

8) forma wniosku (§ 11 projektu)

Zgodnie z projektowanym przepisem zawartym w § 11 projektu, w celu realizacji postanowień ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.), przewidziano możliwość złożenia wniosku o wydanie opinii (§ 5 ust. 1 projektu), wniosków, o których mowa § 6 ust. 2 i 3 oraz w § 9 ust. 1 pkt 3 projektu, również w postaci elektronicznej (obok postaci papierowej). Do przyjmowania tych wniosków poradnie mogą wykorzystać system ePUAP. Platforma ta daje możliwość bezpłatnego udostępniania usług publicznych poprzez Internet. Podmioty publiczne, korzystając z platformy, nie muszą budować własnych systemów w celu umożliwienia obywatelowi kontaktu z instytucją i załatwienia sprawy. Funkcjonalność Elektronicznej Skrzynki Podawczej (ESP) umożliwia instytucjom publicznym wywiązać się z obowiązku, wynikającego z ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, przyjmowania dokumentów w postaci elektronicznej (wnoszenia podań i wniosków oraz innych czynności w postaci elektronicznej).

9) wolontariusze (§ 17 projektu)

W § 17 projektu rozporządzenia doprecyzowano kwestie związane z udzielaniem pomocy dzieciom i młodzieży w poradni przez wolontariuszy, którzy wspierają realizację zadań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej świadczonej przez poradnię. Ze względu na specyfikę działalności poradni, polegającej na świadczeniu pomocy dzieciom i młodzieży, określono wymagania konieczne jakie musi spełnić osoba będąca wolontariuszem w poradni, wskazując, że wolontariuszem w poradni może być osoba pełnoletnia, która nie była skazana za umyślne przestępstwo i przeciwko której nie toczy się postępowanie karne, jak również przestrzega zasad określonych w ust. 3 i 5 projektu, dotyczących konieczności zachowania tajemnicy w sprawach dotyczących dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli korzystających z pomocy poradni, wykonywania zadań określonych w porozumieniu we współpracy ze specjalistami, o których mowa w § 15 projektu, oraz pod nadzorem dyrektora poradni lub wyznaczonej przez niego osoby (§ 17 ust. 2 projektu).

10) termin wejścia w życie rozporządzenia i regulacje przejściowe (§ 22 – 26 projektu)

W projekcie rozporządzenia przewiduje się, że poradnie psychologiczno-pedagogiczne realizować będą wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek, o którym mowa w § 10 projektu rozporządzenia oraz organizować i prowadzić sieć współpracy i samokształcenia (§ 9 ust. 2 pkt 10 projektu), dopiero od dnia 1 stycznia 2016 r. Do tego czasu poradnie psychologiczno-pedagogiczne mogą realizować te zadania fakultatywnie (§ 22 projektu). Proponowany sposób wprowadzania nowych zadań pozwoli poradniom psychologiczno-pedagogicznym i organom prowadzącym te placówki na przygotowanie się merytoryczne, organizacyjne i kadrowe do ich statutowej realizacji.

W związku z wprowadzeniem obowiązku uzasadnienia wniosku o wydanie opinii poradni, w przypadku wniosków o wydanie opinii poradni złożonych, a nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, stosowane będą przepisy dotychczasowe (§ 23 projektu).

Wprowadzony przepisami § 19 ust. 1 pkt 1 projektu rozporządzenia obowiązek zbierania numeru PESEL dzieci i młodzieży korzystających z pomocy poradni, a w przypadku braku numeru PESEL – serii i numeru dokumentu potwierdzającego ich tożsamość, pociąga za sobą konieczność uzupełnienia przez poradnie danych w zakresie numeru PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serii i numeru dokumentu potwierdzającego ich tożsamość, w stosunku do dzieci i młodzieży, korzystających z pomocy poradni na podstawie dotychczasowych przepisów (nie stosuje się jednak do dzieci i młodzieży, które korzystały z pomocy poradni na podstawie dotychczasowych przepisów do dnia 31 grudnia 2012 r.) oraz dzieci i młodzieży, którym została wydana opinia o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia wejścia w życie rozporządzenia. Dane te powinny być uzupełnione do dnia 31 marca 2013 r. (§ 24 projektu).

Powyższe regulacje wynikają z obowiązku przekazania przez poradnie danych do systemu informacji oświatowej, zgodnie z art. 124 ust. 1 pkt 1, ust. 2, 3 i 3a

ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 139, poz. 814, z późn. zm.), w myśl którego poradnie psychologiczno-pedagogiczne przekazują do bazy danych SIO dane dziedzinowe dotyczące ich organizacji i działalności według stanu na 31 marca 2013 r., a ponadto dane dotyczące opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego oraz orzeczeń o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wydanych przez poradnie od dnia 1 stycznia 2013 r. Zgodnie z art. 40 ust. 3 ustawy o systemie informacji oświatowej poradnie jako dane dziedzinowe dotyczące ich organizacji i działalności przekazują dane powstałe z przetworzenia danych identyfikacyjnych (PESEL, imię i nazwisko) i danych dziedzinowych uczniów, o których mowa w art. 26a ust. 1 tej ustawy. Należy również zwrócić uwagę, że dane dotyczące opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego oraz orzeczeń o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wydanych przez poradnie, zgodnie z art. 44a ustawy o systemie informacji oświatowej, są wykorzystywane do weryfikacji danych, określonych w art. 12 tej ustawy, przekazanych przez szkoły i placówki oświatowe w związku z organizowaniem wczesnego wspomaganie rozwoju, kształcenia specjalnego oraz zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

W celu zapewnienia przygotowania do usprawnienia funkcjonowania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym wspierania przedszkoli, szkół i placówek we właściwej organizacji kształcenia dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia (§ 26).

Projektowane przepisy tworzą spójny system z regulacjami dotyczącymi funkcjonowania placówek doskonalenia nauczycieli i projektowanymi zmianami w rozporządzeniu w sprawie zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych.

Stosownie do stanowiska Ministra Spraw Zagranicznych, wyrażonego w piśmie z dnia 17 września 2012 r., znak: DPUE-920-1023-12/jf/1,SM-1719, przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej (www.men.gov.pl) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje przedmiotowa regulacja

Rozwiązania zawarte w niniejszym projekcie rozporządzenia, według Systemu Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2012 r.), dotyczą 579 publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym 20 publicznych poradni specjalistycznych, oraz przedszkoli, szkół i placówek, a także organów prowadzących te jednostki. Dotyczą również dzieci i młodzieży, rodziców, a także dyrektorów i nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych oraz specjalistów zatrudnionych w przedszkolach, szkołach i placówkach.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania następującym związkom zawodowym i partnerom społecznym:

- 1) Zarządowi Głównemu Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 2) Chrześcijańskiemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”;
- 3) Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 4) Komisji Krajowej Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”;
- 5) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;

- 6) Zarządowi Krajowego Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
- 7) Związkowi Zawodowemu Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 8) Krajowej Sekcji Oświaty NSZZ „Solidarność 80”;
- 9) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność 80”;
- 10) Forum Związków Zawodowych;
- 11) Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 12) Związkowi Zawodowemu „Rada Poradnictwa”;
- 13) Business Centre Club – Związkowi Pracodawców;
- 14) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
- 15) Federacji Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki;
- 16) Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”;
- 17) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
- 18) Polskiemu Związkowi Logopedów;
- 19) Zarządowi Głównemu Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 20) Sekretariatowi Konferencji Episkopatu Polski;
- 21) Polskiej Radzie Ekumenicznej;
- 22) Aliansowi Ewangelicznemu;
- 23) Radzie Szkół Katolickich;
- 24) Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu;
- 25) Krajowemu Forum Oświaty Niepublicznej;
- 26) Rzecznikowi Praw Dziecka;
- 27) Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych;
- 28) Krajowemu Porozumieniu Rodziców i Rad Rodziców;
- 29) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 30) Krajowemu Komitetowi Wychowania Resocjalizującego;
- 31) Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych;
- 32) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Niepublicznych Szkół Muzycznych I i II Stopnia;
- 33) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli;
- 34) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Pracowników Resocjalizacji;
- 35) Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;

- 36) Radzie do spraw Szkolnictwa Artystycznego;
- 37) Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 38) Radzie Szkolnictwa Wyższego i Nauki ZNP;
- 39) Stowarzyszeniu Oświatowców Polskich – Zarządowi Głównemu;
- 40) Towarzystwu Wiedzy Powszechnej – Zarządowi Głównemu;
- 41) Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji;
- 42) Federacji Inicjatyw Oświatowych;
- 43) Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej;
- 44) Konferencji Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych;
- 45) Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich;
- 46) Konfederacji Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 47) Stowarzyszeniu Dyrektorów Szkół Średnich;
- 48) Polskiemu Stowarzyszeniu Dyrektorów Szkół;
- 49) Fundacji „Rodzice szkole”;
- 50) Krajowemu Porozumieniu Rodziców i Rad Rodziców.

Projekt rozporządzenia został również przekazany do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, która po pozytywnym zaopiniowaniu w dniu 19 listopada 2012 r. przez Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, na posiedzeniu w dniu 28 listopada 2012 r. uznała projekt za uzgodniony.

W wyniku konsultacji społecznych uwagi do projektu z dnia 12 września 2012 r. zgłosili: Rzecznik Praw Dziecka, Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”, Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”, Federacja Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki, Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego, Stowarzyszenie Rodziców na Rzecz Pomocy Szkołom „Przyjazna Szkoła”, Fundacja Rodziny Waksmundzkich PROJAN, Sejmik Województwa Śląskiego za pośrednictwem Związku Województw Polskich, Rada do spraw Szkolnictwa Artystycznego oraz Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie zgłosił uwag do projektu. Od Konferencji Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych, Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli oraz Urzędu

Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, wpłynęły pisma informujące o poparciu proponowanych w projekcie rozporządzenia rozwiązań.

Uwagi zgłoszone do projektu:

1) Rzecznik Praw Dziecka (RPD) zaproponował wprowadzenie zapisów obligujących poradnie do niezwłocznego podejmowania działań, tak aby uregulowania zawarte w tym projekcie rozporządzenia były zbieżne z zapisami zawartymi w rozporządzeniu o pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Uwagi zostały uwzględnione poprzez wskazanie terminu w jakim poradnia zobligowana jest do wydania opinii (§ 5 ust. 1).

W § 4 ust. 5 (obecnie § 5 ust. 3) RPD postulował, aby w sytuacji, gdy – w ocenie poradni – wydanie opinii wymaga przeprowadzenia u dziecka określonych badań lekarskich, w uregulowaniach powinien pojawić się zapis (wskazanie), by badania takie były przeprowadzane niezwłocznie po złożeniu wniosku wraz z kompletem dokumentacji lekarskiej.

Uwaga nie została uwzględniona. Do przedstawienia zaświadczenia lekarskiego, w sytuacji, gdy jest to niezbędne do wydania opinii zobowiązana jest osoba składającą wniosek, która jest zainteresowana jak najszybszym otrzymaniem opinii. Nie ma zatem uzasadnienia zobowiązywanie wnioskodawcy do niezwłocznego przedstawienia ww. zaświadczenia, natomiast o konieczności przeprowadzenia badań w celu wydania zaświadczenia lekarskiego decyduje lekarz (nie zawsze istnieje taka konieczność), w związku z powyższym nie wydaje się zasadnym nakładanie obowiązku niezwłocznego przeprowadzenia badań lekarskich.

RPD zaproponował również w przepisie zawartym w § 8 projektu (obecnie § 10 projektu), wskazującym, że organizowane i prowadzone przez poradnie wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek ma na celu poprawę jakości ich pracy, dokonać uzupełnienia o określenie „ze szczególnym zwróceniem uwagi na postępy uczniów i skuteczność udzielanej im pomocy psychologiczno-pedagogicznej”. Wskazał również, że oprócz pojęcia „praca szkoły” powinno wprowadzić się termin „postępy w pracy z uczniem”, aby podkreślić, że praca specjalistów ma przede wszystkim służyć dziecku, a jej skuteczność może być oceniana w jeden jedyny sposób - poprzez efekty, jakie przynosi samym uczniom.

Uwaga nie została uwzględniona. Należy podkreślić, że całokształt działań poradni ukierunkowany jest na wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży. Wspomaganie nauczycieli i szkoły również realizowane jest w celu zapewnienia optymalnych warunków do zaspokojenia indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży.

2) Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” (Sekcja Krajowa) zgłosiła uwagę, iż projekt poszerza obowiązki i obciążenia poradni nieprzystające do dotychczasowych zasadniczych celów poradni, które dotyczą bezpośredniej pracy z dzieckiem, profilaktyki, diagnozy, terapii, pomocy psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej dla uczniów oraz wsparcia rodziców i nauczycieli. Zaznaczono ponadto, iż w opinii Związku wprowadzone zmiany spowodują skutki finansowe. Za nieuzasadnione uznano również zacieśnianie współpracy pomiędzy poradniami, ośrodkami doskonalenia nauczycieli i bibliotekami pedagogicznymi, gdyż dotychczas pełniły one funkcje wspierającą szkoły w obszarach wynikających z ich zadań, na tyle różnych, że podejmowane próby ich ujednolicenia są nienaturalne i sztuczne.

Uwagi nie zostały uwzględnione. Na poradnie nie zostały nałożone dodatkowe, w stosunku do obecnie realizowanych, zadania. Zmieniono jedynie formułę ich realizacji, która ma celu lepszą organizację usług świadczonych przez poradnie, określając bardziej efektywny sposób wspomaganie przez poradnie edukacyjnej i wychowawczej roli przedszkola, szkoły i placówki, co stanowi jedno z ważnych zadań poradni, o których mowa w przepisach ustawy. W związku z powyższym zmiany nie będą powodować dodatkowych skutków finansowych.

Sekcja Krajowa zwróciła również uwagę na fakt, że w § 7 ust. 2 pkt 8 (obecnie § 9 ust. 2 pkt 8) po raz kolejny wpisano do listy zawierającej formy pracy poradni - interwencje kryzysowe. W opinii zgłaszających uwagę taki sposób wymaga całodobowej aktywności placówki, a to pociąga za sobą konieczność zmian co do zatrudnienia, całodobowych dyżurów, telefonów zaufania, pracowników świadczących pomoc prawną i medyczną.

Uwagi nie uwzględniono. Wymienione w uwagach sposoby realizacji interwencji kryzysowej nie mają zastosowania w pracy poradni, ale ośrodków interwencji

kryzysowej. Poradnie realizują interwencje kryzysowe w granicach swoich kompetencji.

W § 3 ust. 1 projektu Sekcja Krajowa zwróciła uwagę na fakt, że dziecko, które ma problemy z nauką (przyczyny mogą być różne) wymaga specjalnego podejścia edukacyjnego i dlatego jest dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Sformułowanie, że celem diagnozy jest określenie indywidualnych potrzeb rozwojowych jest w opinii zgłaszających uwagę nieadekwatne, stąd zaproponowano nowe brzmienie § 3 ust. 1: „§ 3. 1. Diagnozowanie uczniów jest prowadzone w celu określenia przyczyn zgłaszanego problemu i wskazania sposobu jego rozwiązania, ustalenia indywidualnych możliwości psychofizycznych oraz określenia form pomocy dla dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych:

- 1) z niepełnosprawnych i z niepełnosprawnością sprzężoną;
- 2) z chorobami przewlekłymi;
- 3) niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
- 4) szczególnie uzdolnionych;
- 5) ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się;
- 6) z zaburzeniami komunikacji językowej;
- 7) z chorobami przewlekłymi;
- 8) z trudnościami adaptacyjnymi;
- 9) znajdującymi się w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej;
- 10) zaniedbanych pod względem środowiskowym i doświadczającym niepowodzeń edukacyjnych.”

Uwaga nie została uwzględniona. W projekcie odstąpiono od wskazywania katalogu dzieci i młodzieży, których pomocą obejmuje poradnia. Oferta poradni powinna być bowiem skierowana do wszystkich dzieci i młodzieży w rejonie działania poradni, rodziców i nauczycieli. Zadania poradni nie ograniczają się tylko do problematyki specjalnych potrzeb edukacyjnych, ale również szeroko pojętego wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży, profilaktyki występowania zaburzeń rozwojowych, uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, edukacji w zakresie zdrowia psychicznego, rozwijania umiejętności społecznych itp. Poradnie, wspomagając przedszkola, szkoły i placówki w realizacji ich funkcji edukacyjnej i wychowawczej, mają poprzez swoje działania przyczyniać się do tworzenia optymalnych warunków

rozwoju i edukacji dzieci i młodzieży oraz podnoszenia jakości ich kształcenia i wychowania.

Sekcja Krajowa wskazała również, że przepisy § 4 ust. 6 (obecnie § 6 ust. 1) powinny zawierać, oprócz wymienionych w projektowanych przepisach danych i informacji, także stanowisko poradni w sprawie zgłaszanego problemu np. jakie są przyczyny określonych trudności w nauce, trudności emocjonalnych, zachowań agresywnych, niechęci do nauki, nieposłuszeństwa i sprzeciwu wobec dorosłych, odmowy chodzenia do szkoły, indywidualnego toku nauki matematyki, dziecka wybitnie zdolnego itd., jak również zalecane formy pomocy przewidziane do realizacji w szkole (szeroko rozumiane), w domu, na terenie poradni (jeżeli jest taka potrzeba), imiona i nazwiska specjalistów, którzy sporządzili opinię.

Uwaga została częściowo uwzględniona. W projektowanych przepisach uregulowano kwestie stanowiska poradni w sprawie, której dotyczy opinia oraz jego szczegółowego uzasadnienia (pkt 7), wskazań dla nauczycieli (pkt 8) oraz rodziców i pełnoletnich uczniów (pkt 9).

Sekcja Krajowa wskazała również na brak uzasadnienia do pozyskiwania i podawania numeru PESEL w opiniach lub numeru innego dokumentu potwierdzającego tożsamość. Wskazano, że korzystanie z pomocy poradni jest nieodpłatne, dobrowolne, dane osób korzystających z pomocy (jako dane tzw. „wrażliwe”) powinny być chronione, a specjaliści poradni nie mogą rozpoczynać interwencji od weryfikowania dokumentów tożsamości.

Uwaga nie została uwzględniona. Zgodnie z przepisami art. 26a i 26b ustawy o systemie informacji oświatowej, poradnia przekazując do SIO dane dotyczące wydanych opinii i orzeczeń oraz udzielonych form pomocy bezpośredniej, posługuje się, m.in. numerem PESEL oraz imieniem i nazwiskiem dziecka.

3) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa” (Rada Poradnictwa)

zapropował zmianę brzmienia § 1 na następujące: „Publiczne poradnie psychologiczno–pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne, zwane dalej „poradniami”, udzielają dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, udzielają rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno – pedagogicznej związanej z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, wspomagając tym samym

przedszkola, szkoły i placówki w realizacji ich zadań edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych”. Według zgłaszających uwagę proponowane brzmienie spełnia wymogi art. 71 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty zachowując jednocześnie umocowaną historycznie i merytorycznie misję poradni, natomiast podmiotem działań pracowników poradni jest i musi być dziecko (rodzice i nauczyciele korzystają ze specjalistycznej pomocy ze względu na dziecko). Rada Poradnictwa wskazuje, że określanie potrzeb dziecka i wspieranie go jest absolutnym priorytetem. Działalność ta, realizowana przez poradnie psychologiczno – pedagogiczne od wielu lat, wpływa pośrednio na funkcjonowanie przedszkoli, szkół i placówek.

Uwaga nie została uwzględniona. Jak wyjaśniono powyżej, projekt powtarza dotychczasowe regulacje, jedynie doprecyzowując zadania poradni lub określając je w nowy sposób, tak by poradnie stały się elementem systemu wspomagania przedszkoli, szkół i placówek. Zaproponowana zmiana brzmienia nie zapewnia włączenia poradni w system kompleksowego wspomagania przedszkoli szkół i placówek. Należy podkreślić, że organizowanie wspomagania przedszkoli, szkół i placówek ma przede wszystkim na celu podniesienie jakości kształcenia dzieci i młodzieży oraz zapewnienie im wsparcia odpowiedniego do potrzeb, jak najbliższej dziecka, czyli w przedszkolu, szkole czy placówce.

Rada Poradnictwa zwróciła się z prośbą o doprecyzowanie wieku dzieci, które mogą korzystać z pomocy poradni. Według zgłaszających uwagę, zaproponowane w § 2 pkt 1 nazwanie dzieci i młodzieży „uczniami”, sugeruje, że dzieciom poniżej 3-go roku życia nie będzie udzielana pomoc, tymczasem wiele poradni od lat zajmuje się dziećmi od 0 do 3-go roku życia.

Uwaga została uwzględniona. W przepisach projektu rozporządzenia zrezygnowano ze stosowania określenia „uczniowie” w odniesieniu do dzieci i młodzieży. W § 1 projektu wskazano także, że poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym publiczne poradnie specjalistyczne, udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom od momentu urodzenia.

W § 2 ust. 4 Rada Poradnictwa zaproponowała zastąpić określenie „zadań dydaktycznych”, słowem „zadań edukacyjnych”, oraz w § 7 ust. 1 pkt 6 (obecnie § 9 ust. 1 pkt 4) określenie „dydaktyczno-wychowawczych” na „edukacyjno-

wychowawczych”, gdyż wspieranie nauczycieli w wypełnianiu ich funkcji dydaktycznych jest zadaniem nauczycieli metodyków.

Uwaga nie została uwzględniona. Nie można zgodzić się z twierdzeniem, że poradnie psychologiczno-pedagogiczne nie wspierają nauczycieli w realizacji ich zadań dydaktycznych. Rola pracowników poradni w tym zakresie polega np. na pomocy w określeniu sposobu dostosowywania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Natomiast proponowane określenie „zadania edukacyjne” jest pojęciem szerszym i odnosi się zarówno do zadań dydaktycznych, jak też do wychowawczych i opiekuńczych.

W § 3 ust. 1 Rada Poradnictwa zaproponowała po słowach „w celu” wstawić „postawienia diagnozy zawierającej informacje o indywidualnych potrzebach rozwojowych”, gdyż badania diagnostyczne wykonuje się w celu postawienia diagnozy, natomiast diagnoza jest pojęciem szerszym niż określenie „indywidualne potrzeby rozwojowe” i nie należy z niej rezygnować.

Uwaga została uwzględniona częściowo. Określenie „diagnozowanie” zawarte w przepisie § 3 ust. 1 projektu jednoznacznie wskazuje, że zadanie to polega na sformułowaniu diagnozy. Ponieważ jednym z celów wydawania przez poradnię opinii jest zaspokojenie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka, celowym wydaje się natomiast ich określenia jako efektu diagnozowania. Uznano natomiast za uzasadnione, na podstawie zgłoszonej uwagi, dodanie określenia „w szczególności”, wskazując, że w wyniku diagnozowania można uzyskać także inne dane dotyczące dziecka, niemieszczące się w określeniu potrzeby rozwojowe i edukacyjne.

W § 3 ust. 2 pkt 1 projektu Rada Poradnictwa postulowała pozostawić tylko „wydanie opinii lub orzeczenia”, dalej skreślić. Rodzaje orzeczeń wydawanych przez poradnie są określone w innym rozporządzeniu więc nie trzeba ich wymieniać, tym bardziej, że nie wymienia się rodzajów opinii nawet opinii o wczesnym wspomaganie rozwoju.

Uwaga nie została uwzględniona. Rozporządzenie reguluje zasady działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych, stąd istotne jest zawarcie w przepisach podstawowych informacji o rodzajach dokumentów wydawanych przez te placówki. Należy podkreślić, że w określeniu „opinia”, o którym mowa w przepisach § 3 ust. 2 pkt 1 oraz § 4, mieści się

również opinia o potrzebie wczesnego wspomagania, o której mowa w art. 71b ust. 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz przepisach wydanych na podstawie art. 71b ust. 6 tej ustawy. Jest to jedyna opinia wydawana przez zespół orzekający publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, zatem zgodnie z § 4 ust. 1 projektu, tryb jej wydawania nie podlega przepisom tego rozporządzenia.

W § 4 ust. 3 projektu (obecnie § 5 ust. 1) Rada Poradnictwa zaproponowała rezygnację ze składania przez rodziców czy pełnoletnich uczniów wniosków o wydanie opinii, gdyż fakt wydania opinii jest uzgadniany z rodzicami, a żaden diagnosta nie będzie przystępował do przygotowania opinii, jeśli rodzice jej nie chcą. Zobowiązanie do wydawania opinii rodzicom albo pełnoletnim uczniom całkowicie uniemożliwi przekazanie jej osobom postronnym poza ich zgodą, co gwarantuje zapis ust. 7 (obecnie § 6 ust. 2). Zmiana ta powoduje konieczność przeformułowania ust. 4 (obecnie § 5 ust. 2) np. na „ W celu uzyskania opinii rodzice ucznia albo pełnoletni uczeń mogą dostarczyć posiadaną dokumentację, w szczególności”.

Uwaga nie została uwzględniona. Po przeprowadzonym w poradni badaniu obie strony – zespół badający oraz rodzice (pełnoletni uczeń) ustalają możliwości rozwiązania zgłaszanego problemu – jedną z nich jest wydanie opinii w danej sprawie. Jeśli celem zgłoszenia do poradni jest wydanie opinii, osoba uprawniona do złożenia wniosku o wydanie opinii wypełnia wyłącznie taki wniosek. Wydanie opinii odbywa się wyłącznie po wyrażeniu woli przez osobę do tego uprawnioną - rodzica albo pełnoletniego ucznia, której udokumentowaniem jest złożenie podpisu pod wnioskiem. Pozwala to na jednoznaczne ustalenie prawa poradni do wydania opinii w sprawie, o którą zwraca się osoba składająca wniosek, zawierającej informacje o osobie badanej, które są danymi wrażliwymi. Jednocześnie zapobiegnie to ewentualnym nieprawidłowościom, np. wydawaniu przez poradnię opinii w innej sprawie niż oczekiwana przez osobę składającą wniosek (bez wniosku o wydanie opinii trudne byłoby ustalenie, czy wydanie opinii nastąpiło w wyniku nieporozumienia, błędu pracownika poradni czy zmiany zdania przez osobę składającą wniosek).

W § 4 ust. 6 pkt 5 (obecnie § 6 ust. 1 pkt 6) Rada Poradnictwa postulowała konsekwentnie do brzmienia § 3 ust. 1, o uzupełnienie brzmienia przepisu o określenie: „diagnozę zawierającą informacje o indywidualnych potrzebach

rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz opis mechanizmów wyjaśniających jego funkcjonowanie w odniesieniu do zgłaszanego problemu”.

Uwaga nie została uwzględniona. Przepis § 6 ust. 1 pkt 6 projektu wskazuje, że opinia zawiera określenie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka albo pełnoletniego ucznia oraz opis mechanizmów wyjaśniających funkcjonowanie dziecka albo pełnoletniego ucznia, w odniesieniu do problemu zgłaszanego we wniosku o wydanie opinii, które jest efektem przeprowadzonego przez poradnię diagnozowania. Informacje zawarte w opinii mają bowiem służyć planowaniu i realizowaniu działań zmierzających do zaspokajania potrzeb dziecka lub pełnoletniego ucznia.

Rada Poradnictwa wskazała, że przepis § 7 ust. 1 pkt 9 (obecnie § 9 ust. 1 pkt 7) obliguje poradnię do współpracy z placówkami, których często nie ma w rejonie działania poradni lub są to placówki niepubliczne. Poradnie zatem nie mogą odpowiadać za współpracę z takimi instytucjami tym bardziej, że wiąże się to z ponoszeniem dodatkowych wydatków.

Uwaga nie została uwzględniona. Przepis został pozostawiony w dotychczasowym brzmieniu, gdyż nie budził wątpliwości interpretacyjnych. Współpraca z placówkami doskonalenia i bibliotekami pedagogicznymi, zarówno publicznymi, jak i niepublicznymi, zawsze odbywa się z uwzględnieniem potrzeb i lokalnych możliwości, także przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii komunikowania się na odległość.

W § 4 ust. 6 pkt 6 (obecnie § 6 ust. 1 pkt 7) Rada Poradnictwa zaproponowała skreślenie pkt 6, gdyż poradnia doradza, wyraża swoją opinię, a nie rozstrzyga. Uwaga została częściowo uwzględniona. Wprowadzono nowe brzmienie § 6 ust. 1 pkt 7 wskazując, że w opinii zawarte jest stanowisko w sprawie, której dotyczy opinia, oraz szczegółowe jego uzasadnienie.

W § 4 ust. 6 pkt 8 (obecnie § 6 ust. 1 pkt 10) Rada Poradnictwa zaproponowała zmienić określenie „imiona i nazwiska specjalistów” na „podpisy”, gdyż własny podpis zwiększa odpowiedzialność za wykonaną pracę. Dyrektorzy nie są specjalistami we wszystkich dziedzinach i ich podpis poświadcza, że opinia wydana jest zgodnie z prawem. Pod względem merytorycznym odpowiedzialność powinien ponosić specjalista, który dokument sporządził.

Uwaga została częściowo uwzględniona. W § 6 ust. 1 pkt 10 wskazano, że opinia poradnia zawiera zarówno imiona i nazwiska, jaki i podpisy specjalistów, którzy sporządzili opinię.

W § 4 ust. 8 (obecnie § 6 ust. 3), analogicznie jak w ust. 3 (obecnie § 5 ust. 1), Rada Poradnictwa zaproponowała rezygnację z konieczności wypełniania przez rodziców albo pełnoletniego ucznia wniosku o wydanie informacji o wynikach diagnozy przeprowadzonej w poradni.

Uwagi nie uwzględniono. Wydanie informacji odbywa się wyłącznie po wyrażeniu woli przez osobę do tego uprawnioną - rodzica albo pełnoletniego ucznia, którego udokumentowaniem jest złożenie podpisu pod wnioskiem. Pozwala to na jednoznaczne ustalenie prawa poradni do wydania informacji o wynikach przeprowadzonych badań osoby badanej, które są danymi wrażliwymi.

Rada Poradnictwa wnioskowała również o skreślenie § 8 dotyczącego wspomagania przedszkoli szkół i placówek oraz pkt 10 w § 7 ust. 2 (obecnie § 9 ust. 2 pkt 10), wskazujący jako jedną z form pracy poradni organizowanie i prowadzenie sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów, zatrudnionych w przedszkolach, szkołach i placówkach.

Uwaga nie została uwzględniona. Nowe rozwiązania zaproponowane w projekcie rozporządzenia mają na celu lepszą organizację usług świadczonych przez poradnie a nie zmianę stojących przed nimi zadań. Projektowane przepisy określają sposób wspomagania przez poradnie edukacyjnej i wychowawczej roli przedszkola, szkoły i placówki, co stanowi jedno z zadań poradni, wynikających z przepisów art. 71 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Nowe przepisy jedynie precyzują w jaki sposób efektywnie organizować tego rodzaju wspomaganie.

4) Federacja Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki

stwierdziła, że projekt jest mniej precyzyjny merytorycznie i uboższy językowo od rozporządzenia z 2010 r., sugerując zachowanie tekstu z 2010 r., z ewentualnymi uzupełnieniami lub korektami przepisów, które w ostatnim czasie zostały zmienione albo ich zmiana jest planowana.

Uwaga nie została uwzględniona. Projekt powtarza dotychczasowe regulacje, jedynie doprecyzowując zadania poradni lub określając je w nowy sposób, tak by poradnie stały się elementem systemu wspomagania przedszkoli, szkół i placówek.

5) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego (Zarząd Główny)

podnosi, że nie zweryfikowano możliwości wprowadzenia istotnych dla funkcjonowania poradni psychologiczno-pedagogicznych zmian, nakładając na poradnie obowiązek organizowania i prowadzenia sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów zatrudnionych w przedszkolach, szkołach i placówkach, nie przeprowadzając analizy sieci publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, stopnia obciążenia poszczególnych placówek, ani też zróżnicowania pod względem wielkości terenu ich działania, jak również możliwości komunikacyjnych między przedszkolami, szkołami a poradniami. W opinii Zarządu Głównego tę formę pracy będą mogły realizować tylko niektóre z poradni, głównie zlokalizowane w dużych miastach.

Uwaga nie została uwzględniona. Nowe rozwiązania zaproponowane w projekcie rozporządzenia mają na celu lepszą organizację usług świadczonych przez poradnie a nie zmianę stojących przed nimi zadań. Przesłanki, uzasadniające nowe zdefiniowanie zadań poradni w zakresie wspomagania przedszkoli, szkół i placówek wyjaśniono powyżej. W Polsce, w 379 powiatach funkcjonuje, według Systemu Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2012 r.), 579 publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym 20 publicznych poradni specjalistycznych oraz 150 niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym 18 niepublicznych poradni specjalistycznych. Jest to jedna z najgęstszych sieci placówek systemu oświaty, których zadaniem jest wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek. Organ prowadzący poradnię ustala teren ich działania, kierując się m.in. zapewnieniem dostępności do jej usług dla dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli. Nie można zgodzić się z twierdzeniem, że projektowane rozwiązania nakładają nowe zobowiązania dla poradni w zakresie kontaktu z placówkami systemu oświaty znajdującymi się na terenie ich działania. Dotychczas poradnie prowadziły bowiem szereg działań na terenie przedszkoli, szkół i placówek, adresowanych zarówno do dzieci i młodzieży (np. badania przesiewowe, zajęcia związane z wyborem kierunku dalszego kształcenia i zawodu, prowadzenie edukacji w zakresie zdrowia psychicznego, działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci

i młodzieży), rodziców (np. warsztaty umiejętności wychowawczych, prelekcje, konsultacje) oraz nauczycieli (udział w spotkaniach zespołów zajmujących się planowaniem i koordynowaniem udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, pomoc w opracowywaniu indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych oraz planów działań wspierających, pomoc w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno-wychowawczych, warsztaty, działania informacyjno-szkoleniowe itd.). Należy jednocześnie podkreślić, że w organizacji sieci współpracy i samokształcenia mogą być wykorzystywane do kontaktu również media elektroniczne, w tym Internet (platformy edukacyjne, fora dyskusyjne, poczta elektroniczna itp.).

Zarząd Główny wskazał również, by w § 7 ust. 2 pkt 10 (obecnie § 9 ust. 2 pkt 10) wyraz „samokształcenia” zastąpić wyrazami „wzajemnego wsparcia” – samokształcenie nauczycieli leży w gestii pracownika, który sam je organizuje, poradnia może udzielać wsparcia, ale nie może organizować (i narzucać) samokształcenia.

Uwaga nie została uwzględniona. Organizowanie sieci współpracy i samokształcenia jako forma pracy poradni służy współpracy i wymianie doświadczeń, analizie dobrych praktyk, tworzeniu innowacyjnych rozwiązań czy poszerzaniu specjalistycznych kompetencji w sposób zorganizowany, co pozwala na podniesienie efektywności samokształcenia i rozwijanie kompetencji zawodowych nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej zatrudnionych w przedszkolach, szkołach i placówkach.

Zarząd Główny zaproponował również, by w § 8 ust. 1 (obecnie § 10 ust. 1) wyrazy „wynikającym z” zastąpić wyrazami „o którym mowa w § 1”, a pozostałą część ust. 1 skreślić, gdyż pracownicy poradni nie są przygotowani do realizacji określonych dalej zadań.

Uwaga nie została uwzględniona. Przesłanki, uzasadniające nowe zdefiniowanie zadań poradni w zakresie wspomaganie przedszkoli szkół i placówek wyjaśniono powyżej.

Zarząd Główny wskazał, by w § 13 (obecnie § 16) po wyrazie „współdziałając” dopisać „w miarę możliwości”, gdyż w wielu powiatach nie ma placówek doskonalenia nauczycieli, filie bibliotek pedagogicznych są likwidowane niemal masowo, a biblioteka wojewódzka jest nierzadko oddalona kilkadziesiąt, a nawet

100 km, co oznacza, że najczęściej poradnia będzie pozostawiona sama sobie z realizacją zadań narzuconych w opiniowanym rozporządzeniu.

Uwaga nie została uwzględniona. Współpraca pomiędzy ww. placówkami zawsze odbywa się z uwzględnieniem potrzeb i lokalnych możliwości. Należy dodać, że jak wskazano powyżej, istnieje także szereg innych możliwości współpracy i kontaktu, także na odległość – np. z wykorzystaniem narzędzi internetowych.

6) Stowarzyszenie Rodziców na Rzecz Pomocy Szkołom „Przyjazna Szkoła” (Przyjazna Szkoła) wskazało, iż w projekcie relatywnie dużo jest o wspieraniu pracy nauczycieli, rzadziej natomiast pojawia się rozwiązanie w kierunku realizowania potrzeb rodziców, niekoniecznie wymagających terapii, ale np. wsparcia ze strony poradni.

Uwaga nie została uwzględniona. Pomoc rodzicom określona jest w przepisach projektu rozporządzenia, np. § 2 pkt 2, § 3 ust. 2 pkt 3, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 pkt 9, § 8 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz § 9 ust. 1 pkt 6 projektu.

W opinii Przyjaznej Szkoły powinien być zapis w rozporządzeniu dotyczący efektywnych badań zakłóceń w rozwoju u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym w pierwszym roku nauki w celu ustawienia dobrej terapii i działań wyrównujących szanse rozwojowe na starcie szkoły, czyli wtedy kiedy trudności jeszcze nie nawarstwiają się w postaci problemów szkolnych.

Uwaga nie została uwzględniona. Projektowane przepisy § 3 oraz § 9 ust. 1 pkt 1 lit. a i pkt 2 wskazują na zadania poradni w podnoszonych kwestiach.

Jak wskazała Przyjazna Szkoła, rodzice nie wiedzą „jak się poruszać” po poradni i w jakich obszarach mogą uzyskać pomoc. Z tekstu wynika, że poradnia obejmuje opiekę od wieku przedszkolnego, a w zasadzie obejmuje też opiekę nad dzieckiem jeszcze mniejszym, ale utalentowanym, np. w wieku lat 2, ale to nie wynika wprost z rozporządzenia.

Uwaga została uwzględniona poprzez nową redakcję przepisu zawartego w § 1 projektu, w którym wskazano, że poradnia obejmuje pomocą psychologiczno-pedagogiczną dzieci od momentu urodzenia.

7) Fundacja Rodziny Waksmundzkich PROJAN (Fundacja) zgłosiła następujące uwagi:

Zaproponowano, by w przepisie § 4 ust. 1 zmienić odesłanie z ust. 3-7 (obecnie § 5 i § 6 ust. 1 i 2) na ust. 2-7 (obecnie § 5 i 6).

Uwaga nie została uwzględniona. Przepis § 4 ust. 2 (obecnie § 6 ust. 3) nie określa zasad wydawania opinii.

Fundacja wskazała, że w § 4 ust. 6 (obecnie § 6 ust. 1) opinia powinna również zawierać informacje o przeprowadzonych badaniach i obserwacjach, pieczętki specjalistów oraz uzasadnienie rozstrzygnięcia.

Uwaga została częściowo uwzględniona. Istotnym z punktu widzenia odbiorcy opinii (szkoły, rodzica) jest określenie potrzeb dziecka (które wynikają z przeprowadzonej diagnozy) oraz zaleceń do pracy z dzieckiem, na podstawie przeprowadzonych badań i obserwacji, do których interpretacji uprawniony jest specjalista prowadzący diagnozę. Informacja o zastosowanych technikach lub obserwacjach znajduje się w dokumentacji poradni (indywidualnateczka). W celu identyfikacji osoby, która badała dziecko wystarczające jest umieszczenie w opinii informacji o osobach badających. W przepisach dodano (tak jak jest w obecnej regulacji) podpisy tych osób, co stanowi potwierdzenie odpowiedzialności za postawioną diagnozę. W przepisach uwzględniono natomiast zmianę określenia „rozstrzygnięcie w sprawie” na „stanowisko w sprawie” oraz dodano konieczność jego szczegółowego uzasadnienia.

Fundacja zaproponowała, by w § 4 ust. 7 (obecnie § 6 ust. 2) uregulować kto płaci za kopię i za przesłanie kopii do danej placówki.

Uwaga nie została uwzględniona. W sytuacji, gdy rodzice wyrażą zgodę na przekazanie opinii do szkoły, obowiązek przesłania opinii należy do poradni, bez obciążania rodziców kosztami z tego tytułu.

Fundacja wskazała, że w § 4 ust. 8 (obecnie § 6 ust. 3) pojawia się pojęcie „diagnozy”, które powinno pojawić się we wcześniejszych przepisach jako część opinii. Należy również określić jak się ma diagnoza do opinii, określić kiedy i w jakiej sytuacji została wykonana, a następnie, że opinia lub informacja wydawana jest na pisemny wniosek. W opinii zgłaszających uwagę należałoby również doprecyzować czy poradnia może odmówić wydania informacji.

Uwaga nie została uwzględniona. Przepisy § 2 i 3 jako jedno z zadań poradni wskazują diagnozowanie oraz określono w jakim celu się je prowadzi. Przepisy

jednoznacznie wskazują, że informacje wydaje się na pisemny wniosek rodzica albo pełnoletniego ucznia, zatem jeśli wniosek zostanie złożony, poradnia nie może odmówić wydania takiej informacji.

Fundacja uznała, że w § 4 i 5 (obecnie § 4-7) nie jest jasno wskazane, kiedy poradnia wydaje opinię, a kiedy orzeczenie, oraz jaki związek z tymi dokumentami ma diagnoza.

Uwaga nie została uwzględniona. Sprawy w jakich poradnia wydaje opinie zostały uregulowane w przepisach wskazanych w § 4 ust. 1 projektu. Poradnie mogą również wydawać opinie także w innych sprawach, niż określone w przepisach, o których mowa w ust. 1, związanych z kształceniem i wychowaniem dzieci i młodzieży. W przepisach § 6 wskazano, że opinia zawiera określenie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka albo pełnoletniego ucznia oraz opis mechanizmów wyjaśniających funkcjonowanie dziecka albo pełnoletniego ucznia, w odniesieniu do problemu zgłaszanego we wniosku o wydanie opinii, które jest efektem prowadzonego w poradni diagnozowania, o którym mowa w § 3 ust. 1. Natomiast w § 7 ust. 1 projektu wskazano, że w poradniach są organizowane i działają zespoły orzekające, wydające orzeczenia, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 2 projektu, oraz opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Zespoły orzekające są organizowane i działają na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 71b ust. 6 ustawy, które określają również, że orzeczenie powinno zawierać diagnozę, w tym informacje o możliwościach rozwojowych i potencjale dziecka.

Fundacja zauważyła także, że brakuje wskazania, czy realizacja zadań, o których mowa w § 7 (obecnie § 9) odbywa się tylko na wniosek nauczyciela, szkoły czy innej placówki, czy też takie zadania to także działania własne poradni, a zatem, że np. poradnie cyklicznie powinny podejmować same z siebie tego typu działania.

Uwaga nie została uwzględniona. Wskazane zadania poradni realizowane są w oparciu o analizę potrzeb odpowiednio przedszkola, szkoły lub placówki w tym zakresie, a zatem w uzgodnieniu z dyrektorem danego przedszkola, szkoły lub placówki.

Fundacja zaproponowała również rozwinięcie przepisów § 9 (obecnie § 12), jednocześnie nie wskazując czego rozwinięcie powinno dotyczyć.

Uwaga nie została uwzględniona. Przepis został pozostawiony w dotychczasowym brzmieniu, gdyż nie budził wątpliwości interpretacyjnych. W przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 5, poz.46), wskazano przykładowe kierunki działalności publicznych poradni specjalistycznych, jednakże praktyka pokazała, że tworzone były przede wszystkim poradnie ukierunkowane na działalność wskazaną w tym rozporządzeniu. Natomiast w przepisach dotychczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r., które uchyliło ww. przepisy, zrezygnowano ze wskazywania przykładowych kierunków działalności specjalistycznych poradni, uznając, że kierunek działalności poradni specjalistycznej powinien być dostosowany do potrzeb środowiska i wynikać z rzeczywiście stwierdzonych potrzeb. Uznano, że nie ma potrzeby wskazywania tych kierunków w przepisach rozporządzenia.

Fundacja zaproponowała, by w § 11 (obecnie § 14) wyjaśnić kim jest organ prowadzący poradnię.

Uwaga nie została uwzględniona. Przepisy art. 5 ust. 5a ustawy o systemie oświaty określają jaką jednostka samorządu terytorialnego odpowiada za zakładanie i prowadzenie publicznych poradni. Organ prowadzący publiczną poradnię jest wskazany w jej akcie założycielskim.

Fundacja wskazała, by w § 13 (obecnie § 16) poszerzyć przepisy dotyczące współdziałania, tj. na czym może ono polegać i jakie przybrać formy.

Uwaga nie została uwzględniona. Formy współpracy są zróżnicowane i dostosowane do lokalnych potrzeb. Przepis w dotychczasowym brzmieniu nie zawierał wyszczególnienia form współpracy, nie budząc jednocześnie wątpliwości interpretacyjnych. Zmieniono natomiast redakcję przepisu § 16, rezygnując ze wskazywania wśród jednostek, z którymi poradnia współdziała przy realizacji swoich zadań, przedszkoli, szkół i placówek. Poradnie realizują bowiem swoje działania we współpracy z przedszkolami, szkołami i placówkami na podstawie § 9 i 10 projektu, w związku z czym ponowne wskazywanie na tą współpracę uznano za nieuzasadnione.

Fundacja wskazała także, że w § 16 (obecnie § 19) należałoby odnieść się do ustawy o ochronie danych osobowych, nie precyzując jednocześnie oczekiwanego zakresu tego odniesienia.

Uwaga nie została uwzględniona. Poradnia jest zobowiązana stosować przepisy prawa powszechnie obowiązującego, w tym ustawy o ochronie danych osobowych. Należy nadmienić, że Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie zgłosił uwag do projektu.

8) Rada do spraw Szkolnictwa Artystycznego (Rada) wskazała, by w § 4 ust. 4 (obecnie § 5 ust. 2) dodać określenie „oraz specjalistów zatrudnionych w szkołach i placówkach”.

Uwaga została uwzględniona.

W odniesieniu do przepisów § 4 ust. 3 projektu (obecnie § 5 ust. 1), które określają, że opinie wydaje się na pisemny wniosek rodzica, Rada poddała pod rozwagę kwestię, czy otrzymywanie opinii nie powinno być obligatoryjne, zwłaszcza, że opinie zawierają wskazówki do dalszej pracy z uczniem, co stanowi często wartość bezcenną dla nauczycieli, o ile rodzic przekaze opinię szkole.

Uwaga nie została uwzględniona. Poradnia podejmuje wszystkie działania na wniosek i za zgodą rodzica albo pełnoletniego ucznia. Przekazanie opinii do przedszkola, szkoły lub placówki do której dziecko albo pełnoletni uczeń uczęszcza może zatem nastąpić wyłącznie zgodnie z wolą uprawnionej osoby, tj. na pisemny wniosek rodzica albo pełnoletniego ucznia (§ 5 ust. 1).

W § 4 ust. 6 pkt 5 (obecnie § 6 ust. 1 pkt 6) Rada wskazała, że poradnia powinna mieć prawo do konsultacji z wybranymi pracownikami szkoły artystycznej (np. wychowawcami, psychologami/pedagogami szkolnymi lub nauczycielami przedmiotów artystycznych).

Uwagę uwzględniono poprzez dodanie przepisu wskazującego na możliwość zwrócenia się przez poradnię do dyrektora odpowiednio przedszkola, szkoły lub placówki, do której dziecko albo pełnoletni uczeń uczęszcza, o wydanie opinii nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych lub specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole lub placówce, informując o tym osobę składającą wniosek, w celu uzyskania informacji

o problemach dydaktycznych i wychowawczych dziecka albo pełnoletniego ucznia (§ 5 ust. 5).

Rada wskazała, by biorąc pod uwagę wskazania, o których mowa w § 4 ust. 6 pkt 7 (obecnie § 6 ust. 1 pkt 8 i 9), wskazać, że jeśli problem ucznia dotyczy jego funkcjonowania szkolnego, przekazanie opinii do szkoły powinno być obligatoryjne.

Uwaga nie została uwzględniona. Jak wyjaśniono powyżej, poradnia podejmuje wszystkie działania wyłącznie na wniosek lub za zgodą rodzica albo pełnoletniego ucznia.

Rada zaproponowała również, by w § 7 pkt 5 (obecnie § 9 ust. 1 pkt 1) dopisać „na wniosek dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki, specjalisty zatrudnionego w przedszkolu, szkole lub placówce, lub rodzica ucznia”.

Uwaga nie została uwzględniona. Dyrektor odpowiada za działalność szkoły i reprezentuje ją na zewnątrz. Jeśli specjalista będzie widział potrzebę wsparcia ze strony poradni, powinien to zgłosić swojemu przełożonemu – dyrektorowi.

Kolejna uwaga Rady dotyczyła § 9 (obecnie § 12) i zawierała propozycję, by sformułowanie „działalność ukierunkowana” powinno być czytelnie sprecyzowane, aby członkowie szkolnych społeczności mieli jasność, że kwestie ogólnorozwojowe pozostają w gestii poradni, a kwestie dotyczące rozwoju artystycznego i trudności artystycznych należą do poradni specjalistycznych.

Uwaga nie została uwzględniona. Przepis został pozostawiony w dotychczasowym brzmieniu, gdyż nie budził wątpliwości interpretacyjnych. Kwestie związane z zakresem zadań jakie realizują poradnie specjalistyczne powinny zostać uregulowane w jej statucie. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie ramowego statutu publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej (Dz. U. Nr 223, poz.1869 oraz z 2010 r. Nr 228, poz. 1492), statut poradni określa m.in. cele i zadania poradni oraz sposób wykonywania tych zadań, z uwzględnieniem potrzeb osób korzystających z pomocy poradni, a także organizację i zakres współdziałania z innymi poradniami, przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi i oraz innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc dzieciom i młodzieży rodzicom oraz nauczycielom (§ 2).

Rada zaproponowała również, by pomimo że w § 14 (obecnie § 17) zakres współpracy jest szczegółowo rozpisany, uściślić jakie formy pomocy i w przypadku jakich trudności wolontariusz mógłby wspomagać pracowników poradni, aby w tym zakresie nie doszło do nadużyć lub do zbyt niskiego poziomu udzielanego wsparcia.

Uwaga nie została uwzględniona. Zadania realizowane przez wolontariusza będą każdorazowo szczegółowo określone przez dyrektora poradni w porozumieniu, przy czym zgodnie z przepisami art. 43 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.), wolontariusz powinien posiadać kwalifikacje i spełniać wymagania odpowiednie do rodzaju i zakresu wykonywanych zadań. Zakres i sposób wykonywania przez wolontariusza zadań w poradni musi uwzględniać posiadane przez niego kwalifikacje.

9) Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Rada Główna) pozytywnie zaopiniowała projekt rozporządzenia zgłaszając jednocześnie uwagę, że pojęcie „dziecko niepełnosprawne” powinno zostać zastąpione wyrażeniem „dziecko z niepełnosprawnością” oraz, że pojęcie „rewalidacja”, występujące w treści rozporządzenia, jest wyrazem przestarzałym w odniesieniu do pedagogiki specjalnej i nieprzetłumaczalnym np. na język angielski (współcześnie jest używane pojęcie „rehabilitacja”). Rada Główna postuluje wprowadzenie odpowiednich zmian w ustawie o systemie oświaty.

Uwaga nie została uwzględniona. Określenia „dziecko niepełnosprawne” oraz „rewalidacja” stosowane w projekcie rozporządzenia są spójne z przepisami ustawy. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie zasad techniki prawodawczej (Dz. U. Nr 202, poz. 908), zarówno w ustawie, jak i aktach wykonawczych wydanych na jej podstawie, należy posługiwać się określeniami, które zostały użyte w ustawie podstawowej dla danej dziedziny spraw, natomiast do oznaczenia jednakowych pojęć należy używać jednakowych określeń. Wspomniane określenia używane są również w innych aktach wykonawczych do ustawy - w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (Dz. U. Nr 228, poz. 1489 oraz z 2012 r. poz. 981), rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej

z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490 oraz z 2012 r. poz. 982) oraz rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 204).

10) Sejmik Województwa Świętokrzyskiego za pośrednictwem Związku Województw RP (Sejmik) zgłosił uwagę, odnosząc się do § 8 (§ 10) projektu, dotyczącą tego, że wnioski ze sprawowanego przez kuratorium oświaty nadzoru nad pracą poradni psychologiczno-pedagogicznych wskazują, że zasadna byłaby poprawa jakości pracy ww. placówek w zakresie dotychczasowych zadań statutowych. Sejmik niepokoi zwłaszcza duża liczba uwag kierowana ze szkół, placówek oraz od rodziców w sprawie wskazań do pracy z uczniem zawartych w opiniach i orzeczeniach poradni. Zasadnym w opinii zgłaszających uwagę, wydaje się wzmocnienie działań w zakresie polityki oświatowej zmierzających do poprawy jakości pracy poradni psychologiczno-pedagogicznych w tych obszarach, w tym doskonalenie pracy ww. placówek w zakresie wydawania opinii, orzeczeń z naciskiem na jasne i wyczerpujące wskazania do pracy z dzieckiem potrzebującym pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Uwagi te dotyczą zakresu zajęć rewalidacyjnych oraz wskazań do pracy z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych.

Uwaga nie została uwzględniona. Celem przyjętego kierunku zmian w systemie oświaty, polegającego na budowaniu systemu kompleksowego wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek jest podnoszenie jakości ich pracy, zarówno poprzez zapewnienie im wieloaspektowego wsparcia (ze strony poradni psychologiczno-pedagogicznych, placówek doskonalenia zawodowego i bibliotek pedagogicznych), jak i rozwijanie współpracy – wymianę doświadczeń, wzmocnienie samokształcenia nauczycieli (sieci współpracy). Ścisła współpraca poradni z przedszkolem, szkołą czy placówką pozwoli na poznanie ich potrzeb i zasobów, a w konsekwencji formułowanie trafniejszych wskazań i zaleceń zawartych odpowiednio w opiniach i orzeczeniach. W projekcie rozporządzenia doprecyzowano również zadania poradni w zakresie wspierania kształcenia uczniów niepełnosprawnych. Wprowadzie już na

gruncie obecnych przepisów poradnie wspierają szkoły zarówno w opracowywaniu indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów objętych kształceniem specjalnym, jak również pomagają w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno-wychowawczych, to w projekcie podkreślono, że zarówno na wniosek dyrektora, jak i rodzica albo pełnoletniego ucznia niepełnosprawnego, pomoc w określaniu niezbędnych warunków do nauki, doborze środków dydaktycznych i sprzętu specjalistycznego, powinna odbywać się w konkretnej szkole – w oparciu o wnikliwą analizę potrzeb ucznia, warunków i zasobów danej szkoły. Jest to wyjście naprzeciw postulatam zgłaszanym przez rodziców dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz samych nauczycieli, którzy często napotykają na trudności w „przełożeniu” zawartych w orzeczeniu zaleceń na praktykę. Współpraca poradni w tym zakresie przyczyni się do poprawy jakości formułowanych w orzeczeniach zaleceń. Jednocześnie w realizacji zadań poradnie będą wspomagane przez placówki doskonalenia nauczycieli prowadzone przez Ministra Edukacji Narodowej. Doskonalenie umiejętności w zakresie formułowania opinii i orzeczeń już obecnie jest w ofercie m.in. Ośrodka Rozwoju Edukacji.

Kolejna uwaga Sejmiku dotyczyła § 2 pkt 4 i § 8 (obecnie § 10) projektu. Obawy Sejmiku budzi stan kadrowy placówek, które ze względu na swoją specyfikę zatrudniają specjalistów, którzy skupić powinni się na udzielaniu niezbędnej pomocy dziecku, jego rodzinie i środowisku (bez precyzowania tego określenia). W opinii Sejmiku odrywanie specjalistów od dotychczasowych zadań może poważnie utrudnić dostęp do pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a nowe zadania poradni zniszczą funkcjonujący system bezpłatnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, który zwłaszcza w perspektywie obniżenia wieku szkolnego, wymaga raczej w tym zakresie wzmocnienia. Niedostateczna jest sieć poradni prowadzących wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, orzecznictwo w poszczególnych rodzajach niepełnosprawności oraz terapie. Sejmik wskazuje, że system indywidualnego wsparcia rodziców uczniów ze specjalnymi i specyficznymi potrzebami edukacyjnymi wymaga rozbudowy, a obciążenie specjalistów innymi zadaniami zburzy, nie zaś poprawi system poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego w Polsce.

Uwagi nie uwzględniono. Nowe rozwiązania zaproponowane w projekcie mają na celu lepszą organizację usług świadczonych przez poradnie, a nie zmianę stojących przed nimi zadań. Nowe przepisy określają sposób wspomaganie przez poradnie

edukacyjnej i wychowawczej roli przedszkola, szkoły i placówki, co stanowi jedno z ważnych zadań poradni. Nowe przepisy jedynie precyzują w jaki sposób efektywnie organizować tego rodzaju wspomaganie, którego efektem będzie również wzrost jakości wsparcia udzielanego uczniom i rodzicom.

Według Sejmiku pracownicy poradni nie są przygotowani do wykonywania zadań z zakresu wspomagania określonych w § 2 pkt 4 oraz § 8 (obecnie § 10). Jednocześnie zadania te pokrywają się z zadaniami organu sprawującego nadzór pedagogiczny w zakresie wspomagania szkół i placówek (§ 17 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego). Wizytatorzy zatrudnieni w kuratoriach oświaty mają pełne kompetencje i niezbędne doświadczenie do wykonywania tych zadań. Poważne wątpliwości Sejmiku budzi pozycja poradni psychologiczno-pedagogicznych w systemie oświaty, gdyż nowe zadania stawiają poradnie w roli instytucji, które prowadzą nadzór pedagogiczny w zakresie wspomagania, a jednocześnie są placówkami podlegającymi nadzorowi kuratora oświaty. Jest to, w opinii zgłaszającego uwagę, zbędne powielanie kompetencji i zadań, które nie służy podnoszeniu jakości polskiej oświaty. Podniesiono, że brak jest w prawodawstwie możliwości przekazywania poradniom psychologiczno-pedagogicznym informacji z zakresu nadzoru pedagogicznego (§ 8 ust. 1 pkt 2; obecnie § 10 ust. 1 pkt 5), wyników sprawdzianu i egzaminu (§ 8 ust. 1 pkt 3; obecnie § 10 ust. 1 pkt 5) oraz realizacji podstaw programowych (§ 8 ust. 1 pkt 5; obecnie § 10 ust. 1 pkt 3), które mają być wykorzystywane w procesie organizowania wspomagania przez poradnie.

Uwaga nie została uwzględniona. Projektowane rozwiązania są spójne z równolegle prowadzonymi pracami nad projektem rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego, zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych oraz regulacjami zawartymi w rozporządzeniu w sprawie zasad działania publicznych placówek doskonalenia nauczycieli. Dotychczas funkcjonujące w ramach nadzoru pedagogicznego wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek będzie prowadzone w szczególności poprzez przygotowywanie i podawanie do publicznej wiadomości na stronie internetowej analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym ewaluacji zewnętrznych i kontroli oraz promowanie wykorzystania ewaluacji w procesie doskonalenia jakości działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki.

Wyniki sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych zgodnie z art. 9c ust. 2 pkt 3 i 4 ustawy są analizowane i opracowywane przez okręgowe komisje egzaminacyjne, a następnie przekazywane m.in. dyrektorom szkół. Analizy wyników sprawdzianu i egzaminów dokonuje również Centralna Komisja Egzaminacyjna. Poza powszechnie dostępnymi informacjami i wnioskami okręgowych komisji egzaminacyjnych i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (strony internetowe, spotkania regionalne), poradnia realizując wspomaganie szkoły zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 3 (obecnie § 10 ust. 1 pkt 5), będzie korzystać z informacji przekazanych przez dyrektora szkoły na podstawie informacji przekazanych przez okręgową komisję egzaminacyjną. Wspomaganie szkół i placówek poprzez upowszechnianie przykładów dobrych praktyk oraz organizowanie konferencji i narad dla dyrektorów szkół i placówek nie będzie już jak dotychczas zadaniem nadzoru pedagogicznego, lecz trzech rodzajów placówek - poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Rozwiązania zaproponowane w projekcie rozporządzenia mają na celu lepszą organizację usług świadczonych przez poradnie, określając sposób wspomagania przez poradnie edukacyjnej i wychowawczej roli przedszkola, szkoły i placówki, co stanowi jedno z najważniejszych zadań poradni określonych w ustawie.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wywoła skutków dla rynku pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.